

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-719/25-T
Sp. zn. ČŠIT-S-188/25-T

Název	Základní škola Opava, Otická 18 - příspěvková organizace
Sídlo	Otická 18, 746 01 Opava
E-mail	info@zsoticka.opava.cz
IČO	70 999 252
Identifikátor	600 142 906
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Arnošt Židek Ph.D.
Zřizovatel	statutární město Opava
Místo inspekční činnosti	Otická 722, Opava
Inspekční činnost na místě	24. 3. 2025 – 27. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Opava, Otická 18 - příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Žákům druhého stupně nabízí dvojí profilaci, jedná se o rozšířenou výuku přírodovědných předmětů a tělesné výchovy.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 552 žáků ve 22 třídách. Škola vzdělávala 74 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž šest bylo školským poradenským zařízením identifikováno jako mimořádně nadaní v oblasti matematiky nebo sportu. Vzdělávání deseti žáků probíhá dle individuálního vzdělávacího plánu. Škola evidovala celkem 13 žáků s odlišným mateřským jazykem. K zájmovému vzdělávání bylo v šesti odděleních školní družiny přihláшено 176 žáků.

Informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách školy a sociálních sítích.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od 1. července 2020. Část řídicích kompetencí účelně delegoval na své dvě nově jmenované zástupkyně pro základní vzdělávání a vedoucího vychovatele školní družiny. Potřebným krokem je zpřesnění kontrolních pravomocí členů vedení v oblasti administrace úrazů žáků. Přenos informací v rámci školy je funkční, je realizován prostřednictvím osobního kontaktu, na pravidelných měsíčních poradách zaměstnanců, prostřednictvím emailu, pro sdílení materiálů je využíván zabezpečený disk. Pravidelné týdenní porady širšího vedení, školního poradenského pracoviště a jednání pedagogické rady odpovídajícím způsobem posilují součinnost pedagogů. V koncepci rozvoje školy jsou jasně definovány cíle, které jsou z velké části naplněny, a to především v oblasti výchovně vzdělávacího procesu (např. zavedení nových metod a forem práce, činnostního učení a podpora kritického myšlení), v oblasti lidských zdrojů (klima podporující učení), získávání financí, dovybavení informačními technologiemi. Pravidelně probíhá evaluace školy i se stanovením doporučení pro další zlepšení stavu. Účastníci vzdělávání jsou s vizí seznámeni, což bylo v době konání inspekční činnosti patrné v probíhajících aktivitách. Hospitační činnost vedení školy je prováděna dle plánu ředitelem školy, jeho zástupkyněmi a pracovníky školního poradenského pracoviště. Pedagogům je poskytována pro ně přínosná zpětná vazba k výuce, obsahuje konkrétní doporučení pro její zlepšení. Vzájemné hospitace jsou realizovány v omezené míře. Tandemová výuka byla v předešlém období realizována díky zapojení do projektu, ve školním roce 2024/2025 její nastavení do rozvrhu hodin limituje PHmax školy. Složení z velké části obměněného pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je efektivní, důraz je kladen na získávání nových odborných a metodických znalostí pedagogů mj. v metodách kritického myšlení, činnostního učení, podpory rozvoje jednotlivých gramotností žáků nebo ve způsobu vedení třídních schůzek. Jeho plánování vychází z potřeb školy, ale i jednotlivých učitelů. Dostatečnou pozornost věnuje ředitel školy i jeho zástupkyně také vlastnímu profesnímu rozvoji. Poznatky získané při DVPP jsou sdíleny v rámci metodických sdružení a předmětových komisí a následně uplatňovány ve vzdělávacím procesu (sledováno při hospitační činnosti). Škola např. úspěšně realizuje dílny čtení, na které navazuje psaní. Příležitostí ke zlepšení je praktické využívání poznatků získaných v oblasti formativního hodnocení. Metodická pomoc začínajícím pedagogům ze strany jejich zkušenějších kolegů je přínosná. Z hodnocení školního klimatu ve vztahu k vedení školy realizovaného v průběhu inspekční činnosti formou dotazníků pro ředitele, pedagogy a žáky vyplynulo, že

ve škole je klima podporující učení. Obdobných výsledků bylo dosaženo v měření klimatu realizovaném školou v dubnu 2024.

Školní družina využívá ke vzdělávání samostatnou budovu v prostorách školního dvora, kde jsou umístěna dvě oddělení pro nejmladší žáky. Zbývající čtyři oddělení využívají dvě kmenové třídy a dvě odborné učebny. Ke své činnosti má k dispozici oplocené venkovní prostory školy se sportovišti, zahradu, tělocvičnu s gymnastickým sálem, školní knihovnu, kuchyňku a prostornou učebnu polytechniky. Materiální vybavení je dostatečné, umožňuje účastníkům vzdělávání aktivní trávení volného času.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou stanovena potřebná pravidla (jejich dodržování ze strany žáků je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost) a opatření. Žáci jsou seznamováni se školním řádem a s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. V knize úrazů žáků jsou evidovány všechny úrazy a drobná poranění, ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Zvýšená úrazovost souvisí s navýšením hodiny tělesné výchovy na druhém stupni, množstvím sportovních aktivit žáků a důsledností evidence. Škole bylo doporučeno zpracovávat rozbor školní úrazovosti také se zaměřením na místo vzniku úrazu. Vstupy do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob.

Ředitel školy účelně hospodáří s finančními prostředky získanými ze státního rozpočtu i zapojením do řady projektů, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejích priorit zaměřených na vybudování zázemí pro žáky, modernizaci budovy a zkvalitnění podmínek pro vzdělávání. Prostory školy jsou čisté, upravené a podporující učení. Také spolupráce s partnery (zřizovatel školy, univerzity, místní střední i mateřské školy, spolek rodičů, opavské firmy aj.) je na velmi dobré úrovni a přispívá k efektivnímu naplňování školních vzdělávacích programů, prevenci negativních jevů a zlepšování materiálních podmínek.

Školní stravování je smluvně zajištěno v přilehlých prostorách školy externí společností téhož zřizovatele. Strávníci mají na výběr ze dvou druhů menu, dohled nad nimi zajišťuje dodavatel stravy. V nabídce je rovněž bezlepkové menu. V rámci projektu „Bezplatné stravování ve školách“ získává škola finanční podporu k úhradě stravného pro žáky, kteří by ze sociálních důvodů nemohli využívat služeb školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hodnocení vzdělávání bylo provedeno napříč třídami prvního i druhého stupně školy. Kvalita výuky ve sledovaných hodinách byla na výborné úrovni. Hodiny byly dobře promyšlené a přizpůsobené věku žáků. Pozitivně byla nastavena vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky (komunikovali otevřeně, bez obav kladli otázky, vyjadřovali svůj názor, případně se zapojovali do diskuse), převažovala klidná pracovní atmosféra podporující proces učení. V hodinách byl zřejmý respektující a vstřícný přístup pedagogů k žákům. V dotazníkovém šetření realizovaném v 5. a 7. ročníku však uvedlo 31 % respondentů, že nemohou říct učitelům svůj názor na vyučování.

Ve většině hodin byla uplatňována skupinová práce nebo práce ve dvojicích, v některých případech s výraznými kooperativními prvky, která vedla žáky k rozvoji spolupráce, interakce a sociálních kompetencí. Učitelé účelně volili i tradiční metody výuky, především řízený rozhovor a frontální výuku. Připravené úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Motivační prvky,

didaktické hry, střídání různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chviliek udržovaly pozornost a trvalou aktivitu žáků ve sledovaných hodinách převážně prvního stupně. Žáci zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím vzájemnou spolupráci. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, v menší míře navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti. V některých hodinách byla účelně využita práce s chybou, systematicky bylo rozvíjeno kritické myšlení. Diferenciace vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve výuce výrazněji uplatněna – žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti a zaměřením. Zadávání úkolů pro žáky s rychlejším pracovním tempem a rozvoj postojů žáků byly zařazeny jen v některých hospitovaných hodinách. Rovněž nebyla zcela využita možnost pracovat s různými informačními zdroji (v jednotkách hodin, kde byla zařazena, ji lze hodnotit jako vysoce efektivní), žáci neporovnávali ani nehodnotili různé návrhy řešení úkolu. Didaktická technika byla využívána efektivně ovšem většinou jen ze strany pedagogů, žákům byla tato možnost nabízena výjimečně. Vyučující přiměřeně dbali na obsahovou správnost odpovědí na otázky i přesné vyjadřování žáků. Jednotlivé aktivity v hodinách byly provázané, učitelé uplatňovali mezipředmětové vztahy. V úvodu vyučovací jednotky bylo ve většině hodin sděleno téma, a plánovaný průběh hodiny, zazněly i konkrétní vzdělávací cíle (ne vždy bylo jejich stanovení správné). Poskytovaná zpětná vazba postrádala formativní charakter s vyšší vypovídající hodnotou o pokroku žáků. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo systematické, nebo nebylo zařazeno vůbec. Vyhodnocení splnění cíle bylo zařazováno jen ojediněle.

Školní družina vhodně kombinuje činnosti odpočinkové, relaxační, výtvarné, sportovní, vzdělávací a naukové. V rámci řady kroužků mohou žáci rozvíjet své individuální zájmy a potřeby. Školní družina pracuje v součinnosti se školou, je její přirozenou součástí a podílí se na akcích, které škola pořádá. Spolupracuje také s jinými školními družinami, s mateřskými školami, účastní se výtvarných či sportovních soutěží a využívá nabídku edukačních programů místních organizací. V době letních prázdnin se podílí ve spolupráci s dalšími školními družinami ve městě na organizaci příměstského tábora.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vyhodnocování vzdělávacích výsledků žáků probíhá na úrovni jednání pedagogické rady, metodických sdružení i jednotlivých učitelů, pedagogové si udržují přehled o aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností. Standardní hodnoticí nástroje odpovídají jejich věku, zahrnují nejčastěji aktivitu během výuky a krátké či rozsáhlejší písemné práce v hodině. Škola by měla věnovat pozornost jednotnosti hodnocení žáků ze strany pedagogů v souladu se školním řádem.

V závěru školního roku 2023/2024 prospělo s vyznamenáním 80 % žáků, neprospívající žáky škola neměla. V pololetí školního roku 2024/2025 bylo dosaženo obdobných výsledků. Na zjištěné nedostatky ve znalostech žáků pedagogové reagují nabídkou doučování a konzultací. Neomluvená absence se objevuje ojediněle u jednotek případů, z důvodu podezření na skryté záškoláctví je řešena ve spolupráci s příslušnými orgány.

Škola se pravidelně zapojuje do externího výběrového zjišťování výsledků vzdělávání žáků 9. ročníků, čímž ji vzniká možnost pracovat s výsledky a sledovat pokrok každého žáka. Z výsledků jednotné přijímací zkoušky konané v roce 2024 vyplývá, že žáci školy dosáhli výrazně lepších výsledků v matematice i českém jazyce, než byl republikový průměr.

Výsledky testování vedení školy analyzuje a přijímá adekvátní opatření k jednotlivým zjištěním.

Každoročně škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímacím řízení na středních školách. Ve školním roce 2023/2024 bylo 93 % žáků přijato ke střednímu vzdělávání do oborů vzdělání ukončených maturitní zkouškou (z toho 35 % na gymnázium), ostatní (7 %) do oborů vzdělání s výučním listem. O vzdělávání na víceletém gymnáziu je ze strany žáků zájem, v případě účasti v přijímacím řízení jsou většinou úspěšní. Škola spolupracuje také s místními mateřskými školami (s dětmi i jejich zákonnými zástupci, které připravuje na přechod do základního vzdělávání).

Školní poradenské pracoviště má optimální složení – výchovnou poradkyni, kariérovou poradkyni, metodika prevence, speciální pedagožku a školní psycholožku. Na pravidelných schůzkách, kterých se účastní také vedení školy, dochází k systematickému sdílení informací a cílenému řešení problémů. Výchovná poradkyně eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané i mimořádně nadané. Na realizaci podpůrných opatření se podílí tři asistenti pedagoga, které metodicky vede speciální pedagožka. Předmět speciálně pedagogické péče je vyučován speciální pedagožkou, která je v pravidelném kontaktu s kmenovými pedagogy žáků, čímž přispívá k eliminaci problémů. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaných dokumentů a následně je prováděna prostřednictvím cíleně zaměřených akcí. Do realizace minimálního preventivního programu jsou účinně zainteresováni i vyučující předmětů, využívána je i spolupráce s externími subjekty. Škola nově nastavila měsíční systém třídnických hodin, ve kterých se zaměřuje především na práci s třídními kolektivy, na realizaci se podílí také školní psycholožka. Pedagogům je poskytována metodická pomoc při jejich vedení. K prevenci negativních jevů přispívají i pravidelné výjezdové pobyty žáků. Kariérová poradkyně poskytuje efektivní poradenství žákům i jejich zákonným zástupcům při výběru střední školy v následujícím vzdělávání v rámci předmětu „Člověk a svět práce“ v 8. a 9. ročníku, sdílením materiálů prostřednictvím Google učebny, konzultací a návštěvami žáků v místních firmách, se kterými škola dlouhodobě spolupracuje. Zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání škola získává při osobních kontaktech se zástupci středních škol. Pozitivní atmosféru ve škole a spolupráci napříč ročníky podporuje mj. aktivní práce „Akční skupiny“, do které se může přihlásit každý žák školy, který má zájem spolupodílet se na pořádání školních akcí a chodu školy. K příznivému klimatu podporujícímu učení přispívá spolupráce žáků napříč ročníky. V průběhu inspekční činnosti byl realizován projekt „Žáci učí žáky“, kdy si žáci 9. ročníku mohli vyzkoušet roli pedagoga ve třídách 1. stupně, což přispělo např. k rozvoji jejich postojů.

Škola se věnuje žákům nadaným a mimořádně nadaným diagnostikovaným školským poradenským zařízením, ale také žákům, které si identifikovali samotní pedagogové. Na prvním stupni jsou tito žáci také vzděláváni ve vytvořených skupinách žáků v předmětu „Matematika +“, ve kterých je rozvíjeno jejich nadání a jsou připravováni na přechod do tříd s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů. K podpoře nadaných žáků systematicky přispívá i cílené zaměření školy na přírodovědné předměty a sport, kdy žáci jedné třídy v každém z 6. – 9. ročníků jsou vzděláváni podle učebního plánu s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů a rozšířenou výukou tělesné výchovy. Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání škola podporuje také zapojováním žáků do široké nabídky zájmových kroužků organizovaných školou i školní družinou, ale také ve spolupráci s místními organizacemi a partnery školy. Jako motivaci pro další vzdělávání škola podporuje účast žáků v širokém spektru soutěží a olympiád, některé z nich sama pořádá. Žáci dosahují výborných výsledků i na celorepublikové úrovni.

Školní družina nabízí žákům kvalitní trávení volného času, rozvíjí jejich vědomosti, dovednosti a postoje. Významně přispívá k budování a rozvíjení kladného vztahu k místu, kde žijí, k přírodě, pohybu a zdravému životnímu stylu, čímž podporuje komplexní rozvoj žáků.

O výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím elektronického systému, na třídních schůzkách, konzultacích, či na neformálních akcích. Od školního roku 2024/2025 škola ve vybraných třídách pokusně realizuje třídní schůzky formou tripartity.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2019 došlo ke kompletní obměně ve vedení školy, k personálním změnám ve školním poradenském pracovišti, k omlazení pedagogického sboru, ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání.
- Výrazně vzrostl počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Byly zavedeny pravidelné třídnické hodiny, které přispívají k rozvoji osobnosti žáků.
- Ředitel školy přijal opatření ke zjištění z minulé inspekční činnosti, v oblasti využívání informačních technologií žáky a zabezpečení školní zahrady byly jen částečně účinné.

Silné stránky

- Spolupráce s partnery přispívá ke zlepšení podmínek pro vzdělávání a rozšíření vzdělávací nabídky. (1.5)
- Poznatky získané při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků se pozitivně projevují ve vzdělávacím procesu. (3.5)
- Výuka byla realizována na základě efektivně promyšlené přípravy, s vhodně zařazenými prvky k motivaci učení i kritického myšlení. (4. 1)
- Škola realizuje široké spektrum aktivit podporujících sociální rozvoj žáků. Zapojení žáků do soutěží a projektů přispívá k jejich osobnostnímu růstu a k prevenci negativních jevů. (5.3)
- Žáci školy dosahují výborných výsledků ve vzdělávání a ve vyšších kolech soutěží širokého zaměření. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Do výuky jsou v nízké míře zařazovány diferencované úlohy, které by odpovídajícím způsobem zohledňovaly rozdílné schopnosti žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat výuku směrem k odlišným schopnostem žáků, např. využíváním gradovaných úloh. 4.3
- Nastavit kontrolní systém v oblasti administrace úrazů.

- Provádět rozbor úrazovosti také vzhledem k místu vzniku úrazu.
- Zaměřit se na správné stanovení cíle vyučovací hodiny a jeho vyhodnocení v závěru s využíváním formativního hodnocení.
- Nabízet žákům možnost získávat informace z různých zdrojů, např. využitím informačních technologií.
- Věnovat pozornost klimatu jednotlivých tříd.
- Nastavit jednotný systém hodnocení žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy pro období 2020-2025
2. Školní vzdělávací programy platné pro školní rok 2024/2025
3. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2024/2025
4. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2024/2025
5. Třídní knihy vedené v elektronické podobě ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
6. Evidence žáků (školní matrika) vedená v elektronické podobě ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
7. Hospitační záznamy za školní rok 2024/2025 (vzorek)
8. Dokumentace k oblasti poradenských služeb pro školní rok 2024/2025 (vzorek)
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
10. Záписы z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
11. Záписы z jednání schůzek předmětových komisí a metodických sdružení vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
12. Záписы ze zasedání školské rady vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
13. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2024/2025 (vzorek)
14. Smlouva o zajištění školního stravování platná ve školním roce 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Wollná, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Mgr. Hana Červenková, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Forgačová, školní inspektorka

Mgr. Lukáš Kubiena, školní inspektor

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

15. 4. 2025